

Dansk Lives grønne guide til festivaler og spillesteder

Maj 2019

Den grønne guide

Dansk Live har sammensat en guide med inspiration og input fra nogle af landets største koncertaktører. Start jeres bæredygtige udvikling indenfor miljø her, og vær med til at skabe en grønnere livekultur.

Festivaler og koncerter samler et stort publikum og er et område med stor bevågenhed. Derfor er vores handlinger vigtige. Så selvom vores grønne tiltag kan synes små i det store billede, er de vigtige. De kommunikerer den grønne dagsorden til rigtig mange mennesker.

Denne guide er til dig, der ønsker at arbejde med miljømæssig bæredygtighed, som festival, spillested eller koncertarrangør. Vi bryder bæredygtighedsarbejdet ned til konkrete handlinger på udvalgte områder.

Opbygning og emner

Hvert område indeholder en liste af ideer og tricks, som I kan prøve af hos jer selv. Det kræver ikke nødvendigvis ledelsesbeslutning, men ledelsen skal naturligvis bakke op om arbejdet. Listerne indeholder gode og velafprøvede ideer og tricks, men de er selvsagt ikke udtømmende.

1. Affald & ressourcer
2. Mad & Drikke
3. Energi
4. Vand
5. Transport
6. Indkøb
7. Campingområder
8. Kommunikation
9. Partnerskaber

Meningen med guiden er, at du skal bruge områderne som inspiration til at igangsætte arbejdet med bæredygtighed. Det vigtigste er, at I prioriterer jeres indsats i forhold til, hvor den største effekt vil være med de ressourcer, man har. Sæt ind der, hvor det giver mening for jer selv.

1. Affald & Ressourcer

Affald er et helt oplagt område at starte med. Festivaler og spillesteder har både gode muligheder for at øge sortering og genanvendelse, og gæsterne er klar!

Og fordi affald er involverende (alle har affald i hænderne på et tidspunkt), kommunikerer affaldssortering rigtig godt.

Inspiration

1.1 Giv gæsterne mulighed for at affaldssortere i små affaldsstationer med flere affaldsspande til de typer af affald I har, fx madaffald, plastik, restaffald.

1.2 Sørg for at have løbende dialog med renovationselskabet/kommunen i forhold til at sikre at det sorterede affald holdes adskilt og rent faktisk sendes til genanvendelse.

1.3 Undersøg om vaskbare krus er bedre egnet end engangskrus.

1.4 Pant kan være et godt værktøj til at få en ren festival og indsamlet affald i sorterede fraktioner. Pant kan deles op i to kategorier: Pant, som gæsterne betaler for (fx 25 kr. for en ølkande), og pant, som festivalen betaler for, fx en soda/øl-billet for et krus med opsamlede sugerør.

1.5 Forbyd handouts (flyers, magasiner, nøgleringe m.v.), da størstedelen ender på jorden eller i restaffaldsfraktionen.

1.6 Sæt gerne flere affaldsspande til restaffald op end affaldsstationer. Affaldet skal først og fremmest ikke ende i naturen.

2. Mad & Drikke

På området for mad og drikke giver det mest mening at arbejde med sundhed og miljømæssig bæredygtighed i forhold til økologi, lokalt producerede produkter, vegetariske retter og ikke mindst at reducere madspild generelt.

Det er ikke alle publikummer, der automatisk elsker økologisk, lokalproduceret vegansk mad lige med det samme. Tværtimod kan det være en god ide at tage små skridt her. Vurder, hvad der giver mest mening for jeres event, og stil krav til jeres madleverandører.

Inspiration

- 2.1 Vælg økologi - så meget som ambitionerne rækker til
- 2.2 Lokalt producerede fødevarer - jo flere jo bedre
- 2.3 Server retter med mindre mængder kød og mere grønt – det giver mere klimavenlig mad (ofte også større fortjeneste)
- 2.4 Når der vælges kød, så gå efter så lyst kød som mulig, da klimaaftrykket er markant lavere. Udelad helst oksekød – det er svært, men ikke umuligt.
- 2.5 Hav altid populære vegetariske/veganske alternativer på menuen
- 2.6 Reducer madspild: Tag evt. snakken med madboderne om, hvordan I sammen kan forebygge madspild, fx ved at oplyse de sidste års salgstal. Tænk i måder at genanvende det, der alligevel kommer. Undersøg fx om lokale sociale organisationer vil modtage overskudsmad.
- 2.7 Vælg så vidt muligt økologisk øl, vin og spiritus

3. Energi

Festivaler med scener, boder og barer bruger naturligvis en pæn slat strøm. En nem måde at tænke bæredygtig energi er at købe grøn strøm fra vedvarende energikilder, forudsat, at festivalen er tilsluttet elnettet.

Hvis strømmen kommer fra generatorer, er det lidt mere kompliceret, men der er mulighed for at bruge bæredygtige alternativer og at køre med flere mindre koblede generatorer i stedet for færre større.

Uanset hvor strømmen kommer fra, så er det vigtigste at minimere strømforbruget: LED-pærer, A+++ hårde hvidevarer, m.v. Men smid fx ikke køleskab ud, før det har udtjent sit virke. Udskift løbende, når tingene bliver udtjent.

Inspiration

3.1 Vælg strøm fra vedvarende energi fra din energileverandør, hvis din festival er tilsluttet fastnetstrøm. Det er ofte ikke særligt meget dyrere.

3.2 Sluk for lys og apparatur, når det ikke er i brug.

3.3 Brug kun LED-pærer

3.4 Brug energirigtige hårde hvidevarer

3.5 Brug 2. generations biodiesel eller Gas-To-Liquid i generatorerne

3.6 Brug flere små generatorer i stedet for færre større

4. Vand

Med en aktiv vandpolitik kan din festival spare en del på vandregningen.

Toiletterne er oplagte steder at starte. Mange steder bruger man nu vakuumtoiletter, og der findes vandfri urinaler til både mænd og kvinder.

Et andet område er drikkevandet. Her er vi så heldige, at vandet i hanen stadigvæk er billig, fint og rent drikkevand. Det skal naturligvis udnyttes, så sørg for, at der er vandposter til publikum, og tænk over, om I vil tillade salg af engangsplastikflasker på jeres event. Alternativet er at sælge genopfyldelige vandflasker i stedet.

Inspiration

4.1 Brug vakuumtoiletter og vandfri urinaler

4.2 Undlad salg af kildevand på flasker og sæt vandposter op

4.3 Sælg genopfyldelige vandflasker (evt. med logo)

4.4 Undlad uddeling af kildevand på flasker til alle frivillige og sæt vandposter op på bagfladen

4.5 Sæt autostop på vandhaner og brusere.

5. Transport

Transport kan opdeles i intern og ekstern. Intern transport kan nogle steder klares helt uden diesel-gatorer og -ladvogne, men med små elvarevogne i stedet.

Under eventet kan transport af musikere foregå i plug-in-hybrid- og elbiler, mens fødevarer og drikkevarer, renovation osv. ligeledes kan foretages af eldrevne køretøjer. Brug så vidt muligt fødder, cykler eller elbiler til persontransport på pladsen, før -, under - og efter eventet.

Den eksterne transport er i mindre grad kontrollerbar, men alligevel... Stimuler jeres publikum til ikke at tage bilen til og fra festivalen. Det kan man gøre ved at gøre det nemt at vælge cykel eller offentlige transportmidler og evt. samtidig gøre det svært at vælge bilen.

Skab lækre rammer for cyklisterne og fodgængerne, så også selve gåturen, cykelruten eller cykelparkeringen bliver en oplevelse. Drop parkeringspladserne og indgå aftaler om shuttleservices, hvis der ikke er ordentlige offentlige forbindelser.

Inspiration

5.1 Planlæg jeres kørsel og minimer jeres "arbejds kørsel" før, under og efter

5.2 Brug såvidt muligt eldrevne køretøjer eller cykler

5.3 Informer og stimuler publikum til at fravælge bilen til fordel for fødder, cykler eller offentlig transport

5.4 Gør cykel- og gå-ruter attraktive i sig selv og beløn ikke-bilisterne, eksempelvis ved at placere cykelparkering tættere på indgangen end bilparkering eller tildel de bedste campingområder til dem med cykeltrailer

5.5 Drop parkeringspladserne ved eventet (hvis du er helt hårdkogt bæredygtighedstype)

5.6 Gør det nemt at bruge samkørsel med fx samkørselsstoppesteder og samarbejde med deletjenester

5.7 Informer grundigt om mulighederne for offentlig transport

5.8 Overvej om flytransport kan undgås

6. Indkøb

Få styr på de varer, der bliver solgt på jeres event. Både dem I sælger selv, og dem boderne sælger.

Det kan man gøre ved at stille krav til studepladsholdere og leverandører, fx om brug af miljørigtigt engangsservice eller om at leve op til standarder, der også sikrer social bæredygtighed i forbindelse med produktion. De vigtigste områder er service, mad og drikke, tekstiler, tryksager, møbler og byggematerialer.

Inspiration

6.1 Stil krav til leverandører og studepladsholdere om brug af bæredygtige servicetyper, fx Svanemærket eller FSC-mærkede, organisk nedbrydelige tallerkener og bestik, som kan sorteres fra til genanvendelse

6.2 Sørg for at de indkøbte materialer passer til affaldsfraktionerne

6.3 Vælg de mest miljøvenlige papir/materialer og trykfarver til jeres plakater og bannere. Det kan være svært at navigere i, da der fx er tungmetaller i Svanemærkede trykfarver. Spørg gerne en ekstra gang.

6.4 Brug genbrugsmøbler til frivillig- og artistområderne

6.5 Kig generelt efter miljøcertificeringer og andre anerkendte standarder som Blomsten, Svanen, Økologi, FairTrade, Cradle to Cradle m.fl.

7. Campingområder

Campingområderne er en af de store udfordringer i forhold til affald, efterladte telte, luftmadrasser osv. Det er ikke et nemt område at arbejde med, men netop derfor er der god grund til at se på, hvordan man kan lave tiltag, der har en effekt.

Et stort problem er, at folk efterlader deres (alt for) billige telte og udstyr i stedet for at tage det med hjem. Der findes flere dokumenterede tiltag, som bekæmper dette – fx huse af genanvendeligt genbrugspap og leje af genbrugelige telte og alternative boformer.

Under alle omstændigheder vil det være relevant at tænke på tydelig kommunikation omkring oprydning og genbrug af campingudstyr. Samtidig vil det være en god ide at arbejde med at skabe let mulighed for at komme af med udstyr, som er helt smadret, fx ved at sætte affaldssorteringscontainere og -vejledere op ved udgangene.

Inspiration

7.1 Sælg attraktive teltpladser med fold-selv-paphuse

7.2 Implementer en depositum- eller belønningsordning, som skaber incitament til at rydde op og genbruge campingudstyr. Giv fx en tømmermandscola til hjemturen, når gæsten har forladt sit teltområde opryddeligt, har sorteret affaldet og er blevet "tjekket ud/kontrolleret" af en frivillig

7.3 Sørg for gode muligheder for at komme af med sorteret affald på campingområdet og ved udgangen

7.4 Etabler samarbejder med virksomheder, der kan udleje campingudstyr til gæsterne

7.5 Kommuniker tydeligt om forventningerne til, at alle rydder op og tager sig af deres eget udstyr, så det (måske) kan genbruges til næste år.

7.6 Etabler attraktive teltområder med krav om affaldssortering og nul-skraldspolitik

7.7 Skab ikke jeres egne problemer: Lej eller sælg ikke selv billige festivalstole, luftmadrasser med PVC eller lignende, som I ved ender med at blive liggende som affald.

8. Kommunikation

Arbejdet mod at blive mere bæredygtig som festival kan med fordel kommunikeres og bruges markedsføringsmæssigt. Flere og flere forventer det og ser det som et plus. Derudover står muligheden for nye partnerskaber endnu stærkere.

En anden og mere ambitiøs årsag til at kommunikere er, at man derigennem har mulighed for at påvirke både de frivillige og sit publikum til at agere mere bæredygtigt - også efter eventet.

Der er mange muligheder for at kommunikere gennem et væld af kanaler. Brug alle jeres kanaler – web, storskærme, plakater, boder, frivillige, skraldespande, T-shirts osv – til at fortælle om det.

Inspiration

8.1 Tænk i "ambassadører", fx frivillige, som fortæller gæsterne om initiativerne

8.2 Spørg jeres frivillige og publikum om deres holdning - selv det at stille spørgsmålet er også kommunikation

8.3 Sæt ambitiøse men realistiske mål for indsatserne; en årlig strategi

8.4 Lav en plan for hvordan målene opfyldes; en årlig handlingsplan

8.5 Mål på jeres resultater, og brug det til at dokumentere fremskridt fra sidste år; en årlig rapport. Rapporten kan være jeres kanal til at kommunikere de opnåede mål.

8.6 Kommuniker indsatserne på storskærm eller skilte under festivalen

9. Partnerskaber

Partnerskaber kan være med til at få udviklingen til at rykke. Søg partnerskaber, både med leverandørvirksomheder og andre events, hvor I går sammen i partnerskaber og skaber udvikling sammen med erhvervslivet.

Hvert eneste afsnit i denne guide har sine oplagte partnere. Hvis dit lokale vandforsyningsselskab fx er superstolte af det lækre drikkevand, så skriv det på jeres genopfyldelige vandflasker og skab lidt co-branding. Det samme gælder for de andre områder. Virksomheder elsker at kommunikere gennem festivaler, hvor kunderne kommer i kontakt med produkterne.

Inspiration

9.1 Scan dine tiltag igennem, og se hvor et partnerskab kunne give god mening

9.2 Kortlæg mulige partnerskaber, overvej fx

- Udlejning af campingudstyr
- Vandforsyningsselskab til genopfyldelige vandflasker
- Affaldsforsyningsselskabet eller en renovationspartner til affaldssorteringstiltag
- Uddannelsesinstitutioner der kan løfte konkrete indsatser
- Det lokale elselskab der gerne vil promovere klimavenlig strøm osv.

Om Dansk Live

Dansk Live er en interesseorganisation for spillesteder og festivaler i Danmark. Foreningen samler livearrangører fra hele landet og fungerer som talerør, rådgiver og sparringspartner. Dansk Live arrangerer løbende relevante seminarer, kurser og konferencer der bidrager til udvikling for livearrangørerne og giver gode netværksmuligheder.

Læs mere om Dansk Live på www.dansklive.dk